

СВОБОДА

LIBERTY

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУССКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУССКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА“

РѢКЪ V. Мт. Кармель, Па. Четвергъ 14-го Жовтня 1897. Число 42.

Календарь.	
Жовтень.	
14 Ч. Киприяна Юстини	
15 П. Дионисія свящ.	
16 С. Ерофея еп.	
17 Н. 18. Ио Сопл. Харитим	
18 П. Тимъ апост.	
19 Р. Сергія и Вакха	
20 С. Платина ирен.	
Змістъ.	
Спра м „Союза“ — Радосна новина — Звѣздъ славянскихъ редакторѣвъ. — Вѣсти зъ Америки. — До братѣвъ земляковъ. — Новини. — Вѣсти робитничі. — (Смѣхъ и правда). — Фейлетонъ: Тимко Гаврилюкъ. — Мой переходъ на право-славіе. — Оголошенія.	
УВАГА.	
Хотѣя прѣступити до „Союза“ най посылають вступне и мѣсячно до касіера.	
Mr. George Chylak OLYPHANT, PA.	
И увѣдомлять секретаря подѣ адресою.	
Rev. John Ardan 225 Warren st. JERSEY CITY, N. J.	
СПРАВЫ „СОЮЗА“.	
Справоздане касове „Союза“ за мѣсяць Септемб. 1897 р.	
Olyphant, Pa. Братство	
св. І. Крестителя \$61.00	
Yonkers, N. Y. Братство	
св. Арх. Михаила 3.50	
Buffalo, N. Y. Братство	
св. І. Крестителя 8.00	
Shenandoah, Pa. Братство	
св. Арх. Михаила 15.50	
St. Louis, Mo. Братство	
св. Арх. Михаила 11.50	
Cohoes, N. Y. Члены 4.75	
McAdoo, Pa. Братство	
св. Володимира 53.30	
Pittsburg, Pa. Братство	
св. О. Николая 49.50	
Winnipeg, Manitoba, Canada	
О. Н. Дмитровъ 4.50	
Jersey City, N. Y. Члены 38.25	
Ansonia, Conn. Братство	
св. Петра и Павла 25.25	

Ansonia, Conn.	
Подберезнякъ Мих.	3.00
Waterbury, Conn. Чл.	4.50
Mayfield, Pa. Братство	
св. Кипр. и Методія	25.00
Mayfield, Pa.	
Соба Василь	50
Mt. Carmel, Pa. Братство	
св. Дмитрія	12.50
Mt. Carmel, Pa. Братство	
св. Петра и Павла	17.00
Centralia, Pa.	
Марко Липтакъ	1.00
Деминъ Федоръ	1.00
Гр. Писарчикъ	1.00
Гарлякъ Василь	1.00
Кашицка Таціянна	1.00
Ругала Юстинъ	1.00
St. Clair, Pa. Братство	
Пресв. Богородицѣ	20.00
New Kensington, Pa.	
Бѣднякъ Павло	2.00
Jamesport, L. D. N. J.	
Пастернакъ Захаръ	25
Lansford, Pa.	
Скарлошъ Кирило	1.00
Trauger, Pa.	
Фаринякъ Ивась	2.00
Elmira, N. Y. Члены	10.75
Shamokin, Pa. Братство	
св. Кипр. и Методія	70.40
Kelayses, Pa.	
Сѣбракъ Михаилъ	1.00
Разомъ	\$450.95

УВАГА.

\$7.00 присланий водѣ Брат. св. О. Николая зъ West Troy, N. Y. и \$6.00 водѣ Братств. св. Володимира зъ McAdoo, Pa. будуть зараховані до слѣдующаго мѣсяця, для того по неже касіеръ о-тримавъ ихъ вже по зам-кненію рахункѣвъ за Сеп-темберъ.

Зъ концемъ Септембра було въ касѣ „Союза“ готовкою . . . \$258.54

Зъ того принадлеало на:

1. фондъ желѣзный \$1417.94

2. депозиты . . . \$288.75

3. ф. розпорядимый \$881.85

Иванъ Глова
предѣлатель.

Юрій Хилыкъ — Ив. Арданъ
касіеръ секретарь.

Звертася увагу членѣвъ „Союза“ на слѣдующі рѣчи:

1) Щобъ регулярно свои мѣсячній вкладки платили и ровнѣчасно зъ присылкою грошей до касіера, дали о томъ знати секретаревъ.

2) Щобъ ті, що винні за статуты и грамоты по 25 цт., а за водзаки по долларови, найдаьше до 25. децембра тѣ грошѣ до касы зложили, въ противномъ разѣ тымъ, що винні по 25 цнт. буде рахуватись такъ, якъ бы за оденъ мѣсяць, а ті що по долларови, за два мѣсяцѣ вкладаи свои до касы не заплащали.

3) Щобъ нововступаюті члены сейчасъ и доклад-но деклараціи выповняли и до секретаря водсылали.

4) Що водзнаки можна достати у секретаря по цѣвѣ \$1.00 за штуку.

видѣль „Союза“.

РАДОСНА НОВИНА.

До недавна ще „Руск. Нар. Союзъ“ не мавъ ані одного члена въ Lansford, Pa. Въ маю с. р. приступивъ Кирило Скарлошъ зъ Post Royal и незадовго потѣмъ перенѣсь ся до Lansford, Pa. где есть много его крайновъ и звагалъ людей зъ грибов-ского повѣтъ. Люде довѣ-дались о „Союзѣ“, а по-неже мали вже братство, котре не належало до жад-ной большои организаціи, постановило приступити до „Союза“. За стараніемъ мѣсяцевого душпаствра о. Гавриила Мартяка, предѣ-дателя бр. Льва Монѣты, секретаря Юліана Сидорика и другихъ, гадка тая здѣй-снилась и дня 3. октября вписало ся до „Союза“

Звѣздъ славянскихъ ре-дакторѣвъ.

Три недѣли тому назадъ П. Ровнянекъ, редакторъ „Amerikan. Sloven. Novin“ розбѣлавъ писма вѣмъ сла-вянскимъ редакторамъ т.е. рускимъ, чешскимъ, поль-скимъ, словацкимъ в хор-вацкимъ, въ котрыхъ запро-шуе ихъ на вѣспѣльну нара-ду на день 14. октября до Cleveland, Ohio. Цѣлю тои нарады мали бы бути обго-вореніи точки, на подставѣ котрыхъ вѣ Славяне безъ сполученыи силами пра-цюють для спѣльного добра. Завжаати еще треба, що до недавна въ братствѣ томъ им. Рождества Пр. Дѣвы було заледво 29 членѣвъ, але коли розойшлась вѣсть, що братство хоче присту-пити до „Союза“, сейчасъ членѣвъ того братства збѣльшилось о 43 члены. — „Союзъ“ отже, якъ видно, мае симпатію у людей и росте, хочъ поволи, але певно. Дай Боже, щобъ за примѣ-ромъ Русинѣвъ Лансфорд-скихъ пошли и другі, що не належать до жадной ор-ганізаціи, а тогды невдовзі могли-бы мы похвалитись що найменше 2000 членами.

— Братя Русины! старай-тесь, щобъ до слѣдующои конвенціи „Союза“ мавъ 2000 членѣвъ!

Честъ и слава Русинамъ зъ Lansford, Pa. особливо-жъ мѣсяцевому душпаствреви, предѣдательеву и секретареву братства и вѣмъ чест-нымъ членамъ братства им. Рождества Пр. Дѣвы.

навасти або и зовѣмъ не интересуе ся тою важною справою, а що найважѣй-ше, що хотѣ декотрі зъ Ру-синѣвъ замѣшкують ту крап-ну по кольканайцѣ роковъ и нѣколи не задумують йти до краю, таки не выбирають американскихъ лаперѣвъ, побоюючися чогось. Та не-тѣлько мы Русины такими, майже вѣ Славяне грѣшатъ тымъ, ихъ тоті права нѣчо не обходить, бо ихъ и не знають, каждый жѣ собѣ своимъ Богомъ, то-жъ не давота, що хотѣ ты свобод-ный край и хотѣ послѣ того, права повинні бути чоло-вѣколюбні и хосенні для насъ, та тому, що мы не корыстаемо зъ нихъ, тому обертають ся они неразъ ворожо противъ насъ и лу-чае ся деколи таке, чого бы и деспотичный несвободный державы не повѣгдали ся. И зовѣмъ природно. Власть у вѣмъ урядѣхъ захоплять люде не прихильні робѣт-ничѣй справѣ и рядять собѣ по своему якъ имъ захоче ся, бо знають, що больша части-на людей розпорошена, не-тѣлько що не знае правъ, але ані виглядати въ ихъ господарку не буде, а та-кимъ способомъ капиталистѣ хотѣть въ меншрети мають вѣсѣмъ верхъ въ ихъ правды, а робѣтничѣмъ а ще славянскимъ все итерѣвь в-о-но. То-жъ що-жъ намъ ро-бити? Намъ потреба, якъ мы про се впрѣмъ вже неразъ писали, лучити ся въ клубы, а такъ клубы вѣмъ народностей славян-скихъ въ оденъ великій ро-бѣтничій клубъ зъ вѣспѣль-нымъ зарядомъ, котрый бы заступавъ интересы вѣмъ славянскихъ народностей. Повстала бы въ такой спо-сѣбъ славянська спѣлка робѣтничѣвъ зъ свободою розвою кождои народности

а по притомъ займалась бы долею вѣмъ славянскихъ робѣтничѣвъ. Если-бъ такъ стало ся, то зъ нами стали бы ся больше числѣти якъ досѣ и такой славянскій клубъ въ потребѣ могъ бы зносити ся зъ клубами ро-бѣтничими неславянскихъ народностей и доля робѣт-ничѣй класы могла бы успѣ-шнѣйше полѣщати ся.

Чи именно въ томъ змы-слѣ порозумѣють ся сла-вянскі редакторы на томъ звѣздѣ и чи будуть мати на увазѣ добро загалне робѣт-ничѣвъ, не закламучуючи важной справы партійными спорами — побачимо и по звѣздѣ донесемо про все нашимъ читателямъ.

Вѣсти зъ Америки.

Митинги индигнаціи въ Нью Йорку. — Братъ интеллигенціи похѣлъ Русинами.

При концѣ минувшаго мѣсяця водбулись въ Нью Йорку два индигнаціи мѣ-тинги славянскі по поводу рѣзни латимерской, попов-ненои шерифомъ Мартиномъ дня 10. септем. с. р. Першій зъ нихъ устроили мѣсецѣй по околничій Словаки въ сѣд-лѣ зъ уг. Русинами и коль-кома Чехами, другій Поляки. На оба тѣ митинги зойшлось поважне число людей, хотѣй и не такъ велике якъ того належало було сподѣватись. Все водбулось поважно и прилично, тѣлько на поль-скомъ зборѣ вышповъ ма-ленькій скандалъ, выклан-ный безпощадною критикою „Narodowego Związka Pol-skiego“, черезъ одного зъ польскихъ соціалистѣвъ. — На обохъ зборахъ зобране грошѣ для запомоги вѣ-дамъ и сиротамъ по убитѣ и принято водновѣдніи золюціи.

(Продовжене на другой сторѣ.)

7

ТЫМКО ГАВРИЛЮКЪ.

ОПОВѢДАНЕ ЗЪ ЕМИГРАЦІЙНОГО ЖИТІЯ.

— написавъ —

Несторъ Дмитровъ.

(Дальше).

Осмѣленный, усвоенный вже троха народъ зѣ своимъ новымъ положеніемъ, почавъ познаком-люватись зъ собою. Пошла розмова, жива роз-мова, а тамъ далѣ вже и пѣсно завели веселі дѣвчата. Спокойно и весело ѣхало ся ажъ до Антверпенъ. Ту стоявъ корабель 4 дни, наладо-вуючи рѣжніи товары, назначеніи для Канады. Заразъ таки першого дня зъявивъ ся на корабль польскій ксьондзъ Мацей. Побожніи люде скину-ли ся на Сл. Божу тай на другій день повалили гурмою до костела на Богослужене. По Сл. Бо-жѣй сыпнувъ ксьондзъ казане патриотичного змѣсту, щобъ народъ не забывавъ за „Ojczyznę, bo ona w niebezpieczeństwie“. Кажѣ при концѣ: „Kochajcie dzieci naszą drogą matkę Polskę, tak jak ja ją kocham. Znoście dla niej wszelkie ofiary, jak i ja znośilem pędzę, głód i niewolę przez 15 lat na Syberyi“. Народъ скинувъ еще по коль-ка центѣвъ ксьондзови, тай по дорожѣ кажѣ оденъ чоловѣкъ до другого:

— Я думаю, що ксьондзъ буде научати, щобъ за Бога не забувати, а вѣднѣ плѣвъ за якусь Польщу, за якусь Сиберию. Я ще зъ роду не такой край не чувъ.

— Етъ, говорѣть свое — водозвавъ ся дру-гій — ксьондзъ певно думае, що мы ѣдемо на Сиберию, тай такъ научавъ — отъ звычайно, якъ на казанію.

Сей аргументъ, здавало ся, переконавъ вѣмъ, бо вже больше пѣхто не водозвавъ ся.

По 4 дняхъ рушивъ корабель зъ Антверпенъ. Три дни и три ночи ѣхали люде спокойно. Четвертого дня по полудни почали рыбы по-казоватись на поверхности моря, мѣвы то зближа-лись до корабля то вертали опать на море, сѣ-даючи на фалѣ и колѣсались, мовъ на галузяхъ дерева. Матрозы ворожили бурѣ. Подѣ вечѣръ почали фалѣ збѣйматись вышѣ, море клекотѣло мовъ кипляча вода въ великій судинѣ, вѣтеръ полудневый дувъ цѣлою силою. Фалѣ морскі, мовъ высокій скалы гѣрѣ поднимались въ гору и зъ сильнымъ ударомъ спадали опать, щобъ злѣти ся въ одну высочезну гору и зъ цѣлою силою впасти на корабель. Перелѣлась вода черезъ поклада, страшный фалѣ стрѣли кораблемъ, по-мѣтаючи нимъ, мовъ лунною орѣха. Здавалось, що ажъ зъ самого дня моря вырывается вода, за-мѣняясь въ величезній туманы и розлагаєсь зѣ страшнымъ гукомъ, липаючи бѣлу пѣну. Гукъ, клекотъ, ревъ, рыкъ фалѣ, удары страшный объ корабель, скринь высокихъ мантовъ, вода пере-ливалась по кораблю зъ одного боку на другій — народъ цѣлою позамыканый падае на колѣна, молитъ ся, жѣнки плачуть, дѣти кричать — страхъ, неописанный страхъ проймае чоловѣка и здае ся кождому, що смерть неминуча, нехѣйна. Ахъ, якъ страшно робитъ ся на думку, що чоло-вѣкъ мусѣть класти ся въ той зимный, мокрый

гробъ, що мусѣть служити рыбахъ морскимъ за поживу. Бррррр... такого страху чоловѣкъ на суши нѣколи, навѣтъ середѣ найстрашнѣйшои грозовицѣ, не дѣзнае. Цѣлу ночь метало кораб-лемъ, цѣлу ночь кидало людыи, якъ картофляи по лѣжкахъ, цѣлу ту страшну ночь крикъ и зойкъ на кораблі. Шруба порола море, капитанъ сто-явъ на своемъ мѣсці, пыльно глядѣвъ на бусоло и роздававъ приказы. Матрозы угаялись по кораблі, порались жваво, щобъ все праладити на предвидженій выпадки.

Почало днѣти. Буря притихала, балваны малѣли, гукъ менчавъ, а дальше вже днѣшъ вод-гомѣнь було чути страшной ночи. Въ ухахъ людскихъ ще гудѣло — сонце засвѣтило ясно, погода прекрасна стала на дворѣ. Люде по-ставляли головы, мовъ трупы зъ могилы и выглядали, чи смерть, та люта вѣдьма, далеко вже забралась. Маленько людей видно на покла-дѣ, а и тѣ страшный, якъ бы зъ гробу повставали. Прочіи люде, а найпаче жѣнки рыгають въ цѣв-шендеку, мало кшпокъ зъ себе не вырыгають. Безъ перестанку рыгають бѣдніи люде — цѣлый день рыгають. Уже бы и торѣчну насху выры-гавъ, не то картофлѣ и капусту. Де вже того рыгана тѣлько набере ся?! — До снѣдана ма-ленько людей зъявило ся. Мовъ трупы людиска стогнуть и нарыгають на ту хвилю, коли имъ впаде гадка ѣхати тымъ проклятымъ кораблемъ.

— Минуло зновъ 5 дней, а той ѣздѣ нема конця. Народъ хорѣе, ѣсти пѣхто нѣчого не може, зѣ далека смердѣть страва, на очи не показуй. — Тымко зъ цѣлою родиною вже девятый день хорѣе, жѣнка лѣди на ногахъ тримае ся, а най-

гѣрше наймолодша дѣвчинка Кесня. Ажъ страш-но дивити ся на дитину, лѣдѣи дышае, до губы нѣчого не возме, вже и говорити не може. Умерла мала дитинка одного чоловѣка. Тымкови ажъ горячо зробило ся на ту вѣсть. Та чей Господъ милосердный не покарае и мене грѣш-ного, подумавъ. Выринувъ народъ на докладъ на похоронѣ дитины. На маршѣ лежить малень-ке сотворѣне, дволѣтний хлопчикъ Петрусь. Якійсь священникъ змовивъ молитву, народъ схиливъ головы передъ маестатѣи смерти, тихо тихисенько. Матрозы вложили дитя въ мѣщѣ-чокъ, привязали шнуръ и спустили полѣгенько до моря. Лишь вода забулькотѣла, приняла тѣло якъ свою жертву. Батько стоявъ, схиливши по-нуро голову, мати не бачила тои страшнои сце-ны, бо сама лежала въ горячѣй. Тай лѣпше для неѣ, що не бачила!

Еще двѣ doby страшной бурѣ, еще якѣсь-часъ колѣсавъ ся корабель по фаляхъ морскихъ. Еще народъ хорувавъ, ажъ 17. днѣны поднялись люде на ноги. Здоровіи кпили собѣ зъ хорыхъ, — тай 18. днѣны рано побачили зъ далека береги Канады. Духъ вступивъ въ людей. Якась не-описана радѣсть, неопредѣлена надѣя кольчи-лась въ душахъ людскихъ. Корабель сунувъ на-передъ, береги чмѣль разѣ выразѣйшѣ зарысо-увались, народъ веселѣйшавъ, почалось нове-житѣ на кораблі. Ще двѣ, три години, а кора-бель стане въ пристани. Люде повыходили на поклада зѣ тлукаками въ рукахъ, радѣ бы вы-скочити съ корабля, готовіи бы нерескочити ту воду страшну, люту. По обохъ бокахъ земли видѣлись — се береги Канады, а корабель суи-ся поволи до пристани Quebec.

гѣрше наймолодша дѣвчинка Кесня. Ажъ страш-но дивити ся на дитину, лѣдѣи дышае, до губы нѣчого не возме, вже и говорити не може. Умерла мала дитинка одного чоловѣка. Тымкови ажъ горячо зробило ся на ту вѣсть. Та чей Господъ милосердный не покарае и мене грѣш-ного, подумавъ. Выринувъ народъ на докладъ на похоронѣ дитины. На маршѣ лежить малень-ке сотворѣне, дволѣтний хлопчикъ Петрусь. Якійсь священникъ змовивъ молитву, народъ схиливъ головы передъ маестатѣи смерти, тихо тихисенько. Матрозы вложили дитя въ мѣщѣ-чокъ, привязали шнуръ и спустили полѣгенько до моря. Лишь вода забулькотѣла, приняла тѣло якъ свою жертву. Батько стоявъ, схиливши по-нуро голову, мати не бачила тои страшнои сце-ны, бо сама лежала въ горячѣй. Тай лѣпше для неѣ, що не бачила!

„SVOBODA“

(LIBERTY.)

Weekly Paper.

The only Russian political Newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken.

Published every Thursday at Mt. CARMEL, PA. by the „SVOBODA“ Publishing Co.

ADVERTISING RATES: One inch per annum...\$ 20.00 „ „ Six months 12.00 „ „ three „ 7.00

All communications should be addressed to:

„Svoboda“
Mt. CARMEL, PA.
P. O. Box 13.

Предплата річна2.00
До старого краю..... 3.00

Всѣ дописи в грошѣ про-
симъ высылати підъ адресу:

To „SVOBODA“
P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA.

НАША ГАЗЕТА ВЫХОДИТЪ ЩО
ТЪЖНЯ ВЪ ЧЕТВЕРЬ.

Entered the post office at
Mt. Carmel, Pa. as second
class mail matter.

Купуйте книжки!

Въ редакціи „Свободы“
можно достати слѣду-
ючі книжки:

Канадійска Русь

Написавъ Н. Дмитровъ
ЦѢНА 10 цѣт.

Якъ чортъ заслуживъ
кусника хлѣба.
ЦѢНА 10 цѣт.

Образки зъ Америки.
Написавъ Бузько.
ЦѢНА 10 цѣт.

Народный рухъ Ав-
стро-Угорскихъ Ру-
синъ Ч. І.
Написавъ М. Шалинъ.
ЦѢНА 15 цѣт.

ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ“.

(Продовжене зъ стороны першок)

Для насъ Русинівъ цѣка-
вый особливо складъ людей,
що були присутні на тыхъ
митингахъ, если порівняти
его зъ складомъ людей якъ
бувають на рожньихъ рус-
кихъ конвенціяхъ и митин-
гахъ. Сейчасъ можна було
зауважати такъ въ однімъ
якъ и другімъ мѣсці спорѣ
число людей интелігентныхъ,
мѣжъ тымъ якъ у насъ еле-
менту того майже ще нема.
Правда, що Словаки и По-
ляки прийшли сюды скорше
вѣдъ насъ, отже мали частъ
выробити свою интеліген-
цію, правда и те, що ихъ
число тутъ велике — але
все то еще не потрафитъ
заперечити факту вышеска-
заного. Хлопъ и попъ, попъ
и хлопъ — отъ и все майже
зъ чого складаєсь рускій
народъ въ Галичинѣ. На-
слѣдкомъ того єсть, що до
якогъ небудь хочъ найдрѣ-
бнѣйшой рѣчи нема тамъ
кому взятись. То само вид-
но и тутъ въ Америцѣ, где
кромѣ пона и чорноробочого
народа, та пару „бизнес-
менівъ“ не маємо нѣкого.
И тутъ наслѣдки того не
лѣпшій, якъ се кождый ажъ
надто добре видить и знає.
Бракъ интелігенціи даєсь
сильно відчувати, т. е. прав-
дивою интелігенціи, а до
того свѣдомой охоты пра-
цювати зъ народомъ и для
народа. Не розумѣємо тутъ
интелігенціи зъ дипломами
та рожньими „паперами“,
але людей розумныхъ, зъ
вѣтвергою головою, та щи-
рыхъ. Такихъ людей, если-
бысмо мали (а треба ихъ
на кождомъ цлейзѣ) — все
было бы иначе. Не було-
бы интригъ, тогъ „пар-
фіянщины“ и можна-бы роз-
починати якусь ширшу, ро-
зумнѣйшу роботу, котра
доси не почата, бо нема
рукъ відповѣднихъ, котрі
бы ся взяли до неѣ. Свою
свѣтску интелігенцію конче
треба намъ тутъ мати. Але
звѣдки? На се суть два
способи. Першій: посылати
дѣти до шкѣлъ тутешныхъ,
а не дбати лишъ о тое,
щобы оно ся своего „Очена-
шу“ навчило и на томъ ко-
нечѣ, а потѣмъ запрячи его
сейчасъ до работы, скоро
тѣмъ є надѣя, що може
якихъ 50 центѣвъ на день
заработити. Зъ дѣтей тыхъ
малибысмо позаятише своихъ
адвокатѣвъ, лѣкаровъ, уряд-
никовъ и т. д. Другій спо-
сѣбъ се спроваджуване лю-

дей интелігентныхъ зъ краю
— людей щирыхъ, озна-
комланныхъ зъ англійскимъ
языкомъ и маючихъ якійсь
фахъ або ремесло въ рукахъ,
та приготовланныхъ не на те.
що будуть доляры по ули-
ци збирати, але веразъ на-
вѣтъ тяжко працувати. —
Поки интелігенціи своєї не
будемо тутъ мати, поти не
будемо мати чести анѣ зна-
чѣнія у другихъ людей, а
вся робота поїде и дальше
тѣмъ самымъ повѣдлымъ
кушливымъ крокомъ.

Бѣ.

До братѣвъ земляковъ. листь зъ Украины.*)

Здоровіи були, землячки!
Зъ далекихъ степѣвъ запо-
рожскихъ пишу до васъ,
браты мои любіи, до васъ,
сыны сѣрдешной нашої не-
ньки Руси! Нехай лунає мое
привитанє скрѣзь, по всѣхъ
куточкахъ, по всѣхъ убо-
гихъ хатинахъ — одъ угор-
скихъ Карпатъ и до Кавка-
зу, — всюды, де тѣлько є
Русинъ, куды-бъ не запєсла
его чи доля, чи то — якъ
оно больше буває — недоля,
чи въ Сибирѣ „несходиму“
— чи въ Америку! Всѣхъ
васъ, браты мои миліи, обѣ-
маю и мѣдно стискаю, —
своего сѣрца пригортаю, —
оно хочъ и пошарпане слѣ-
ми та тяжкою недолею на-
шої рѣднои неньки, але-жъ
оно ще живе и тѣ груди,
въ котрыхъ оно бѣтъ ся, якъ
пташка у неволѣ, ще мають
досѣтъ силы, щѣбъ клану-
ти до братѣвъ на всю Русь-
Украину: „Прокиньтєсь,
браты мои, вставайте, — на-
ставъ часъ взбудитись одъ
сну вѣковѣчного, котрый
пригнѣтивъ душу народу
нашого, — вороги приєпали
его — приєпали его волю и
думки про неѣ, а найпершъ
всего розпматували насъ на
частини, щѣбъ легче було
задушити въ насъ почуте
и свѣдомѣсть нашої народ-
ности: всякъ верне и гнє
нашъ народъ до себе —
всякъ давить за горло по
своему, — не пытаючися, чо-
го самый народъ хоче, всякъ
показує свое право на его
т. е. всякъ бажає знищити
нашъ народъ.

Мадяры — хотять помади-
рити и зовсѣмъ роздвиги
бѣдную и зъубожену Угор-

*) Гарный и повный огнь сей листъ
нашого брата украинца перепечатуємо
зъ буковинской газеты „Буковина“.

ску Русь, Поляки — зо всеи
силы гнуть на те, щѣбъ по-
полнѣть сѣрдешну Галичи-
ну, — Волохи — щѣбъ по-
волощить, а про Москалѣвъ
— нѣчого и казати, самый
добре знаєтє. — Москва хоче
завсѣмъ задушити навѣтъ и
саму думку про право на
самостѣйну культуру укра-
инску. — Москалѣ не хотять
навѣтъ и дивитись на насъ
Украинцѣвъ, якъ на само-
стѣйну національну этно-
графичну особу, що має не
тѣлько свою особну мову,
але-жъ вѣдрѣжєня ся вѣдъ
Москалѣвъ вѣсѣмъ своимъ
життємъ; онѣ сего не хо-
тятъ и бачити — бо се имъ
не користє. Кажуть, що
мы родичѣ — отже те-жъ
саме, що и онѣ, тѣлько не
величка рѣжниця въ мовѣ,
котру онѣ зовуть тѣлько
„варѣшемъ“, а не чимъсь
самостѣйнымъ зовсѣмъ, вѣд-
нимъ по строю и по
характеру вѣдъ мовы моско-
вскои. И онѣ зъ поводу сего
родства поймаѣли насъ за
горло, и дупать, скѣлько
силы мають, — и кажутъ:
„Мовчи, бо мы-жъ родичѣ“
— а родичѣ по ихъ думцѣ
мають право се робити —
такий вже московскій звичай.
Черезъ те двайцять пять
миліонѣвъ украинского на-
роду, истнующего въ Россіи,
не мають не тѣлько нѣ од-
пои украинской школы, а
навѣтъ азбуки своєї, — все
забороняють, не хотять нѣ
чутѣ нѣ про яку часопи-
сѣ — навѣтъ чисто литератур-
ну, и нѣ про литературу
взагалѣ, такъ неначе насъ
зовсѣмъ и нема.

Але-жъ се все не повинно
насъ лякати, а повинно
тѣлько ще больше збудити
нашу енергію и наше щирє
бажанє яко змога больше
працювати задля красной
долѣ нашего народу — на-
шої неньки Украины. Мы
повинни разъ-у-разъ памя-
ти и мѣдно вѣрѣти, що
тридцатимиліонный народъ
не вмере — и не може вмер-
ти, якъ бы то кому-бъ дуже
не бажалось.

Якъ бы великорозумна
політикалемудривала, якѣбы
тяжкій тенета не сплѣтала
хитра дипломатія, — якъ
бы не пматували и не роз-
межовували мѣжъ собою
нашъ любый народъ, — нѣ-
чого нашимъ ворогамъ не
поможє, — все-жъ таки вѣнъ
оданъ-той самый народъ вѣдъ
угорскихъ Карпатъ, до Кав-
казу, — одно тѣло, одна

душа, одно сѣрце, про котре
правда всякъ зъ насъ може
сказати, що оно „не крыте
и голодне“. „Людѣ навѣстѣй
неяй скаженѣ“ — вѣнъ
нѣчо не вѣдє, — исторія
має свои неодмѣнны законы
и свое право, котре несе
въ собѣ кождый, значить и
нашъ народъ, — и сего нѣ-
хто, нѣхто въ свѣтѣ, нѣяка
сила не може нѣ зломати,
нѣ забити на вѣки, коли у
народа зостала ся хоть ка-
пельночка, хоть зернечко
маленьке, хоть искорка само-
почутѣ и свѣдомости націо-
нальной. Настанє часъ и те
зернечко зѣйде и розростєтѣ
ся въ велике та роскѣпне
дерево, пѣдъ тѣнію котрого
знайдуть притулокъ и одпо-
чинокъ всѣ найкрасѣй силы
народа и весь народъ, збу-
дженый до вѣдрѣжєня и до
нового життѣ; а то поки
маленька искорка національ-
ного самопочутѣ и свѣдо-
мости, яка теперъ вже єсть
и яка поки-що ховаєтѣ ся
далєко де-сь, далєко въ се-
рци украинского народу и
якоєсь стихійно бережєтѣ ся
дѣла нападковъ, а трѣхи и
свѣдомо деякою частію ин-
телігенціи, — ся искорка,
кажу, котра теперъ ледве
жеврѣєтѣ ся — колиєсь и не-
забаромъ розгорѣтѣ ся и ста-
не любымъ та веселымъ со-
нечкомъ нашої весны, —
своимъ промѣнямъ милымъ
та живущимъ буде грѣти та
гоѣти нашъ поналеий на-
скрѣзь слѣзоами душѣ, буде
збуджувати нашъ надѣѣ,
буде підтримувати въ насъ
„душу живу“ и заразомъ
будє свѣтити намъ на до-
розѣ до поступу и щастѣ
нашого народу зъубоженного,
обкраденого не тѣлько зъ
національного боку, але-жъ
и зъ економічного, — а на
се останне треба звернути
велику увагу.

Хочъ політика має тежъ
велику вагу, але-жъ мы —
Русины-Украинцѣ, не по-
винни аѣ на одну хви-
лину забувати про еконо-
мічне пытаннє, въ котрому
лежить корѣнь всего життѣ
якъ нашего, такъ и всѣхъ
народѣвъ. Політика нѣ па-
хвилину неповинна закры-
вати передъ нами економіку.
Народъ, у котрого вьрвутъ
зъ рукъ хлѣбъ насупный, —
вырвутъ силу економічну
— то вырвутъ зъ тымъ и
его політичну силу и вагу.
Задлятого-жъ и треба на-
шѣй свѣдомѣй руско-укра-
инской интелігенціи, вѣдъ-

даючи те, що слѣдѣ, полі-
тицѣ, и борючися на грунтѣ
політичнѣмъ, разъ-уразъ па-
мятати и мѣдно мати на
уважѣ и економічний
станъ нашего народу и ро-
бити въ сѣмъ напрямку (эко-
номічнѣмъ) все, що тѣлько
будє змога запѣдѣяти, щѣбъ
допомогти народови пробѣ-
тисѣ на добру, надѣйну до-
рогу до полѣпшенѣя е-
кономічного стану его.
Тодѣ легче буде добувати
и політичній права и борѣти
ся зъ ворогами нашими, що
дупать насъ скрѣзь, всеюды,
де тѣлько живе Русинъ-
Украинець.

Зъ сего поводу треба без-
суперечно братисѣ жвавѣше
до організації народ-
нои массы и на грунтѣ
економічнѣмъ — а задля
сего найкрасѣе корнєтува-
ти ся спѣлками, тымъ ко-
оперативнымъ рухомъ, якій
роспучає ся и дуже розви-
нуєтѣ ся въ остатній часъ
зъ такою силою въ захѣд-
ной Европѣ и въ дѣломъ
свѣтѣ. Русины-Украинцѣ
по винни кооперацию
(спѣлку) подѣжити въ
основу своєї працѣ на
грунтѣ економічнѣмъ;
бо у сферѣ економічнѣй за-
ратувати наѣ якъ и вся-
кій народъ може не индѣви-
дуалізмъ и замкненє въ ме-
жахъ особистои працѣ и
життѣ — а тѣлько ко-
операція (спѣлка), тѣлько
она одна — се вже дозна-
вѣмъ свѣтомъ, задля чо-
го спѣлка и робить такой стра-
шенно великій рухъ мѣжъ
народами всего свѣта, и за-
волює все мѣдѣйшу и
позицію. Черезъ те все є
велика потреба въ тому,
щѣбъ скрѣзь складаѣли ся
помѣжъ народомъ всякій
спѣлки.

И такъ, панове-браття, до
працѣ! Нехай наука буде
проводникомъ нашимъ въ
нашѣй подорожѣ до посту-
пу и до збудованѣя красной
долѣ задля Руси и въ ро-
ботѣ задля неп на грунтѣ
національно-демократично-
поступовому, бо такимъ —
демократично-поступовымъ
— и тѣлько такимъ може
и повиненъ бути національ-
ный украинскій рухъ —
вишнимъ вѣнъ не може бути
у насъ — такой вже запо-
вѣтъ дала намъ наша исторія.
Задля сего Русинъ-Укра-
инець повиненъ бути демо-
кратомъ; хто зречетѣ ся
масы народной и стане на
бѣкѣ панѣства, якого-бъ то

не було, то тоѣ вже стає
зрадникомъ задля народа, а
значить и для всеи Укра-
ины, бо зрадниковъ намъ не
треба — ихъ єсть досѣтъ и
такъ. Мы повинни добре
памятати, що наша головна
сила въ народѣ, и що тѣ-
мъ зъ нимъ въ купѣ мы
щѣсь вартѣ, а безъ него мы
нѣколи и нѣчого не добе-
мосѣ.

Нехай же въ політицѣ
будє нашимъ идеаломъ ор-
ганічне зѣднанє зъ массою
робучого люду — чи то се-
ляннѣ, чи мѣсцевыхъ робо-
тниковъ — вѣльна федера-
ція та самостѣйный націо-
нальный розвитокъ наро-
дныхъ силъ, а въ економіч-
ныхъ водноснахъ коопе-
рація (спѣлка), впроважде-
на до всѣхъ сторѣвъ лю-
дского життѣ. Нехай голов-
ною метою нашихъ думокъ
и змаганѣ, и всего життѣ
нашого — буде „наймен-
шій братъ“ — и дивля-
чисѣ на своихъ вѣрныхъ
сынѣвъ та на працо ихъ за-
для народу, — „нехай мати
уємѣхнєтѣ ся, заплакана
мати!“

Прощавайте, браты мои
любіи, та вѣруйте, и знайте,
що „хочъ пропало славнє
Запорожє, та не пропала
слава“, и якъ наша слава
не помре, не поляжє, такъ
и нашъ народъ не вмерє, а
будє жити — а черезъ те
вартѣ и дѣлови его служи-
ти, и вѣддати ему свои силы
и все життѣ! Нехай вѣмъ
всѣмъ Богъ допоможе! До
працѣ, панове браття! Зъ
вѣрою, въ правду, любовію
до народу и надѣєю въ се-
рци — пѣдъ свѣтомъ науки
— мы горы-скелѣ звернемо,
якій-бъ вороги не поставили
намъ на нашѣй дорогѣ, —
бо нема тои силы, котра-бъ
спинила народъ въ его по-
ступовому руху, коли въ
нѣмъ прокинуєтѣ ся духъ
свободы и національной свѣ-
домости, та ще особляє,
якъ на грунтѣ економічно-
демократичнѣмъ. Смѣливо и
бадьоро дивѣтѣ ся впередъ
и нехай наше любє, чистє,
безкрає украинскѣ небо
будє зразкомъ того велико-
го простору и розмаху дум-
ки въ работѣ для нашої
рѣднєнькой сирѣты, занежа-
ной и забутой всѣма Укра-
иной.

Нехай живо Украина!
Слава тобѣ, нене, слава и
всѣмъ вѣрнымъ сынамъ Русь-
Украины!

СТЕПОВИКЪ.

VII.

Тымко въ Канадѣ.

Корабелъ заѣхавъ въ пристань Quebec.
Люде метули ся за своими пакунками. Служба
корабельна повывосила тяжкій скрипѣ, понала-
довувала возы и тѣ потаскаѣли рѣжного рода
скринѣ и куфры на дворецъ колѣсый. Люде
пшурѣмъ потягли и собѣ до колѣн, повѣдали
въ вагоны, тѣлько двѣ родини, котрі не мали
заплаченои шифкарты ажъ до Winnipeg и не
мали одного цента, щѣбъ оплатити билєтъ, оста-
ли на двѣрци на провѣдѣніє Боже. Кажуть, що
ажъ консулъ вѣдославъ ихъ на копѣть правитель-
ства австрійского до Winnipeg. — Рушнѣвъ по-
тягъ и за колька годинъ прибывъ до Montreal.
Черезъ вѣкно вызирали бѣдній людиска на ули-
цѣ найбѣльшого мѣста Канады. Якъ худобу по-
замыкали людей въ вагонахъ и сторожили, щѣбъ
яка штука не вымкнулась и своимъ образомъ
не поперестрашвала культурныхъ мешканцѣвъ.
Колька годинъ такъ вызирали бѣдолахи чрезъ
вѣкно, голодній, спрагненій. Нѣгде и воды не
можъ було достати. Стѣмѣло ся на дворѣ —
потягъ рушивъ въ темряву ночи, якъ бы хтѣвъ
закрити передъ лицемъ свѣта нещасливый офѣры
галицкого господарства. Прекрасна провинція
Quebec и часть провинціи Ontario не показались
очамъ галицкихъ ємігрантѣвъ. Лишь свѣтло е-
лектричне въ мѣстѣ Торонто, якъ зѣрки ясны,
продирались черезъ вѣкно и освѣщивали бѣдныхъ
галичанъ, що стомленіи и зѣбдженіи кунали на
причахъ вагонѣвъ. Потягъ мчавъ ся дальше и
далъ те. Уже почалось на свѣтѣ благословитисѣ
анты прокинулись зъ тяжкого сну, про-
чѣли крозь вѣкно г страхъ прои-

нявъ хлѣбороба, якъ побачивъ по обохъ сторо-
нахъ голі скалы, покрыты спаленымъ лѣсомъ.
Обсмаденіи дерева стырчали на высокихъ скалахъ,
на тыхъ скалахъ, котрі не въ силѣ были поро-
дити и травички мизерной. Пустарѣ безмєжній.
Великій озерѣ показовались, то зновъ зникали.
Народъ залагъ вѣкна и зѣ страхомъ глядѣвъ на
ту обѣщану землю.

— Що мы будемо ту рошити? Де мы заѣха-
ли? — чути було стѣны людскѣ, що вырывались
зѣ зѣбѣлой груди.

Вагонъ колѣсый для колыоністѣвъ, такъ
званный „colonist care“, то малый иммиграційный
дѣмъ. Повздовжъ вагона по обохъ бокахъ при-
вѣкнахъ порядкомъ уладженіи сѣдженѣ, котрі ро-
стають ся „мовъ гармоніи и творять лѣжку на
ночь. Надъ тымъ сѣдженємъ у горѣ, до стѣны
прикрѣпленіи причѣ-лѣжка. Въ вагонѣ находѣтъ
ся выходокъ, вода зима ледова и пѣцъ до грѣ-
ти воды. Въ зимѣ вагоны тепло огрѣты, въ лѣтѣ
добре вентильованіи. Для людей зладженіи тѣ
вагоны. Нашъ Галичанє, котрій въ своимъ житію
нѣколи не ѣздили колѣями, а якъ ѣхали то
прускими товаровымъ возами, не вмѣють захо-
вуватисѣ въ тыхъ вагонахъ. Служба колейова
обдирає собѣ волосє, ломить руки зъ респачи,
дивлячисѣ на тѣ всѣ непорядки, якій бѣдній ємі-
гранты наробляють. Дѣти и навѣтъ старшій не
знають, що се выходки, воды поналивано повно,
смѣтѣ, свѣнства нечуваного. Дѣти позывали ся
рано, почали кричати, плакати, матери кормылятъ
дѣти, тулять до грудей, втихѣмпряють. Народъ
порозкладавъ хлѣбъ и прочія сѣдѣи и почалось
сѣдѣанє. Два особній по „и, двайцять довгихъ
вагонѣвъ, новно наро-

ростаборивъ ся въ кутѣ зѣ своею родиною.
Бѣдна Тымчиха тулитъ наймѣлодшу, ледви живу
дѣвчинку. Бѣднятко вышло, якъ патицѣкъ, нѣ
каплѣ крови не видко на мармурѣмъ, бѣломъ
личку. А потягъ гонить, а потягъ сапить, мѣ-
нає скалы, спаленіи лѣсы; озерѣ мѣгають и зни-
кають, стаціи за стаціями зникають, а все конія
нема. Другѣи добы доѣхали до бѣльшого мѣстѣ-
ка Ft. William. Народъ кинувъ ся роємъ по
мѣстѣчку за хлѣбомъ. Росхѣпили въ одной ми-
нутѣ сотки бохѣнцѣвъ бѣлого хлѣба, кидяючи
кводры американскій за бохѣнички малѣ — сумѣ-
тоха небувала. Крикъ, зойкъ, регѣтъ нечуваный.
Середъ того крику и зойку, роздає ся плачъ
матери, що несе неживу дитинку. На передѣ
кондукторъ, за нимъ бѣдна мати зъ дитиною, за
нею Тымко зъ дѣтми, а по-задѣ народу тлумы.
Онѣ йдуть на похорѣны. Засѣмѣстала машина,
кондукторъ крикнувъ на цѣле горло all of board
— народъ тлумѣть ся до вагону — бѣдна мати
вѣдѣла на силу чужому чоловікови зъ рукъ свою
неживу дитину, вертєє неприємно до вагону —
потягъ рушивъ зновъ въ свою дорогу и зникло
мѣсто и остала дитинка въ сирѣй могилѣ мѣжъ
чужими людьми. Нѣхто не въ силѣ вѣдѣчути,
нѣхто не въ силѣ описати горя, жалю матери
по стратѣ рѣднои дитины, а вже най нѣхто не
важѣть ся заглядати въ душу матери по стратѣ
дитины середъ оттакихъ обставинъ. Тымко сѣ-
дѣвъ понурый, чорный мовъ вуголь. Жѣнка за-
водила, тяжко рыдала, дѣти давѣлись мовъ пере-
страшеніи, а другіи люде цєреговорувались зъ
тѣхъ мѣжъ собою, мовъ бы бояли ся пѣднести
голосъ, щѣбъ не ранити еще больше той не-
щасливѣй родины.

Зъ Winnipeg выѣхало на вѣстрѣчу двоухъ у-
рядниковъ зъ уряду иммиграційного. Повзбраніи
въ мундуры зъ жовтыми гузѣками, въ шапкахъ
подобныхъ якъ носятъ австрійскій урядники, а
на шапкахъ стояло написано „immigration officer“.
Побачили нашѣ люде тыхъ панѣвъ, тай струхлѣли.
„Певно по податкѣ“ зарѣлось въ ихъ головахъ.
Урядники повѣтыгали якѣсь паперы и почали
выштытоватисѣ людей, колька везуть грошей зъ
собою, на котру колыонію хотѣли бы ѣхати, чи
везуть пакунки зъ собою, чи може оставѣ
пакунки въ Quebec, або въ Гамбургѣ —
хто має охоту поѣти на роботу и т. п. Бѣнъ
ся перестрашеніи галицкій народъ, глядѣть зъ
пѣдъ лѣба на урядника, що по руски говорѣтъ,
зѣ страхомъ поглядає на урядника зъ догѣю
бороды, що вѣдывавъ ся лѣманомъ нѣмєчичною.
Нашъ мужикъ, котрого навчили вѣками говорити
ложь, такъ вже привыкъ кривити душою, що
хотъ часомъ хтѣвъ бы сказати правду, боать ся
єѣ сказати. Та не тѣлько нашъ мужикъ, але и
всѣ галицка интелігенція, зъ цѣлымъ своимъ
образованємъ не може выдобути зъ себе столько
характерности, щѣбъ говорити правду. Тай не
дивно! Хто брєхнею кормивъ ся увесь свой вѣкъ,
той не въ силѣ и самъ говорити правды, не
можє самъ собѣ доврѣтити тай и нѣкому. Всюды
брєхня, ложь, нѣпокрызіи, обдурюванє ся взаим-
не, такъ вже вжило ся въ нашъ народный орга-
нізмъ, що мы вже навѣтъ уважаємо се зовсѣмъ
нѣроднымъ.

(Конецъ будє)

НОВИНКИ.

Перший руский шторъ въ Канадѣ.

Махиль Фекула, складач напиво „Свободы“ выѣхавъ 1. сентября до Канады и въ Dauphin, Man. заложивъ руский шторъ. — Знаючи Махила Фекулу якъ честного, працовитого чоловіка, а по-при томъ щирою Русина, желямо ему доброго поведженія въ томъ новомъ занятю. А нашимъ людямъ въ Канадѣ кладемо на совѣсть якъ святой обовязокъ, щобъ не шляли ся по чужихъ шторахъ и тымъ способомъ запомагали чужихъ людей, котры ихъ и оциганили можуть, але щобъ вѣ Русияны що до одного брали товари у Мих. Фекулы, котрый не то, що не ошукае, а ще и въ пригодѣ стане, бо вмѣе по англійски.

Добре право.

Право якого придержують ся урядники въ Bay City, Mich. супротивъ родичей, котрыхъ дѣти не ходять до школы а шляють ся цѣлыми днями по мѣстѣ, выростаючи безъ науки и праці на будущихъ бомбѣвъ, придало-бъ ся въ кождомъ повѣтѣ. Тоті урядники по-выбирали варангы на вѣсѣхъ тыхъ родичей и коли дѣти на не поде до школы, то або заплатять велику грошеву кару або водсидять въ вязниці. Въ Нью Йорку есть наибольше дѣтей, о котрыхъ нѣхто не стараеть ся, щобъ они одержали яке таке виховане и науку и тому вырастають они полишеніи самымъ собѣ дико.

Пощлѣуя причиню страйку.

Въ New Castle, Pa. одень робѣтникъ именемъ Ршардъ Киссингеръ, затруднений въ фабрицѣ бѣлоу бляхи, пощлѣувавъ одну зъ найкраснѣйшихъ дѣвчатъ, працюющихъ въ фабрицѣ, за що его воддали въ работѣ. Есть членомъ одного робѣтничого товариства, котре належить до великой организаціи „Federation of Labor“. Урядники згаданой юніи були тогдаки, що пощлѣунокъ не есть достаточною причиною, оправдуючою выдалене робѣтника, тому зажадали при-нятія Киссингера назадъ до работѣ. Понеже зарядъ фабрики водмовивъ тому жа-даню, проводирѣ юніи за повѣли страйкъ. Двѣста робѣтничѣвъ заявило, що доті не вернуть до работѣ, доки Киссингера не приймутъ назадъ до фабрики.

— Осѣнь се найкрасна пора року въ Америцѣ. — Весны тутъ майже нема, лѣто горяче, зима за зимна, но за то осѣнь чудесна. Воздухъ свѣжій, здоровый, тоже не дивно, що кождый вѣселей. И нашій людъ веселей, тымъ болѣе, що въ осени послѣ старокраевого еще звичаю буває весѣлье най-болѣе и найчастѣйше залѣтають по хатахъ бузъки, приносячи зъ собою маленькихъ Русинѣвъ-Американцѣвъ. Щобы однакъ тотъ радѣсть була певна и довготривала, а не змѣнилась колись въ горе и смутокъ, повиненъ кождый разумный Русинъ забезпечити свою молодую жену и свои дробніи дѣти на будущность. За-безпечити ихъ найлѣпше, вступаячи до „Руского-Народного Союза“. 50 центѣвъ вступного и 50 центѣвъ на мѣсяць не допустятъ горького смутку у его родину.

Выдобуте „Ельбы“.

Корабель „Ельба“, що пару років тому затопивъ ся въ дорожѣннѣхъ рѣкахъ, хотять теперь доконче вытягнути зъ морскихъ глубинъ. Выдобути того ко-рабля подняло ся одно аме-риканське товариство, котре має приряды, за помощью котрыхъ нурки можуть прав-дуювати въ глубинѣ 500 стѣпъ подѣ уровнемъ моря. То-варство се вытягнуло не-давно корабель, затопленный въ Гудзонъ въ р. 1865 зъ глубины 170 стѣпъ.

— О. Ст. Стояловскій, звѣстный будитель Мазу-ровъ, що то такъ завзято боровъ ся зъ властями ци-вильными и духовными и котрого наслѣдкомъ того вы-клято, зоставъ назадъ теперь принятый до католической церкви. При послѣднихъ вы-борахъ до рады державной выишло ажъ 6 послѣвъ зъ партіи Стояловского, побачили що бѣда, нема зъ нимъ рады, треба его погладити и отъ за стараньемъ вылов-ить особѣ о. Стояловскій выѣхавъ до Риму де знято зъ него клятву.

— Зѣздѣ славянскихъ редакторѣвъ водбуває свои наряды дня 14. октября въ Cleveland, Ohio въ чешкомъ нар. домѣ на Broadway Cor. Mead Ave.

— Edwardsdale, Pa. доно-сятъ намъ: Работа ту по-правилась значно, робить що дня по 8—9 а часомъ и по 10 годинъ денно. — У насъ майже кождый самъ себе любитъ. На „Союзъ“ и „Свободу“ мало хто зваетъ. Широ жичливый преумера-торъ „Свободы“ и членъ „Союза“.

Одець зъ тройки.

Вѣсти робѣтничѣ.

— Представитель около 20 копалень вугля вздовжъ рѣки Monangahela, въ ко-рыхъ страйкуе 5000 майне-ровъ, водбули дня 7. октя-бря конференцію въ бирже-вой гали въ Питсбургу, подчасъ котронъ застановля-лись, чи непорозумѣня мѣжъ ними, а робѣтничѣ мають бути полагодженіи судомъ мировымъ чи нѣ. Болѣе часть представителѣвъ была противъ того. — Сказали, що если робѣтничѣ хочуть, щобъ по вѣсѣхъ копальныхъ була однакова платня, то зъ кождою компанією най о-собно торгуютъ ся, они дер-жать ся ухвалъ, принятыхъ на всѣобщій конференціи въ Columbus, O. подвѣсили платню и ждуть до дру-гой всѣобщей конференціи, котра має водбутись въ мѣ-сяцю Децембру въ цѣлѣи остаточного полагденія и установленія одинаковой пла-тнѣ.

— Борба майнерѣвъ про-тивъ New York & Cleveland Gas Coal компаніи тревае дальше якъ звѣсно, въ ко-пальныхъ тои компаніи було занятыхъ наибольше робѣт-ничѣвъ а представитель еп подчасъ великого страйку майнерского крутили на вѣсѣхъ способахъ и не хотѣли йти разомъ зъ другими капита-листами и згодитись на жа-дане робѣтничѣвъ. Для то-го по скѣченю страйку ро-бѣтничѣ респочали борбу противъ тои компаніи. Ро-бѣтничѣ остаючи безъ за-нятія сходятъ ся зъ това-рищами, котры працюють въ копальныхъ тои компаніи, промовляють имъ „до сер-дца“, водбувають марши и

въ вѣсѣхъ способы зневодю-ють ихъ до застановленія работѣ. Бойкотують. Голо-вныи зновъ зарядъ Уніи май-нерѣвъ наложивъ на кождого робѣтника малый податокъ на удержане бойкотующихъ, щобъ агітація була успѣшна. Робѣтничѣ радо платять той податокъ. Послѣ донесень въ копальныхъ тои компа-ніи робить теперь лишь четверта часть вѣсѣхъ пер-ше zatrudненихъ робѣтничѣвъ, кромѣ того выслали они делегацію до рады мѣй-ской въ Питсбургу, щобъ та не робила контракту до-ставы вугля про потребы мѣйской зъ тои компаніи. Майже вѣсѣ радничѣ мѣй-ской були за жиданемъ ро-бѣтничѣвъ, лишь колькохъ противъ. Справу ту пере-дала рада мѣйской своему а-ввокатови.

— По водданю справы шерифа Мартинього и его помощничѣвъ до суду зъ за-поруючою тымчасовою нѣю якося не чути нового. Лишь комитетъ гезельтонскій о-голосивъ тамтого тиждня водозву до збирания скла-докъ на процесъ и запомо-гу вдовамъ и сиротамъ по забытыхъ майнерахъ. Комі-тетъ просить прислать гро-шѣ на руки касіера своего John Nemeth, Hazleton, Pa.

— McKeesport, Pa. Ро-бѣтничѣ фабрики Monangha-hela, Works, котры были застрайковали, бо компанія не хотѣла имъ подвѣсипти платнѣ о 10 проц., вернуло назадъ до работѣ головню зъ тои причинъ, що компа-нія водобраный 3 центовой податокъ звернула имъ на-задъ.

— Braddock, Pa. Въ фа-брицѣ Pittsburg Wire Co. респочалась робити 7. окт. и то повною силою.

— Knoxville, Tenn. Зъ 2,500 майнерѣвъ того мѣста, котры 1. мая того року за-страйковали, осталось лишь колькохъ ту; вѣсѣ вышандру-вали до Станѣвъ Alabama або Virginia, бо не можна надѣйтись на скорое пола-гождене страйку.

— Philadelphia, Pa. 200 ро-бѣтничѣвъ фабрики Brainerd Mills, въ котрой виробляе-ся убора изъ сукна Worsted, застрайковали, позакъ вла-стителей фабрики водмовили подвѣсипти платнѣ о 10 проц.

— Pittsburg, Pa. Работа по вѣсѣхъ фабрикахъ иде дуже добре. Дыму анѣ вытпи-мат. На Brownstown при-мѣромъ хваба той, котрый не хоче робити, не доста-е работѣ. Въ декотрыхъ фа-брикахъ, якъ въ дрововни, поподвѣсипували платню.

— Massillon, O. Самыи компаніи прийшли до пере-кованія, що въ наслѣдокъ довго тревающаго страйку и злученого зъ нимъ недос-татку, майнеры такъ физич-но ослабли, що сути неспо-собны робити добру роботу. Казали имъ выплатити на-передъ по \$10 на рахунокъ пейды.

— Birmingham, Ala. Бо-гато компаніи подвѣсипили майнерамъ платню добро-вольною, бо бракъ тамъ до-брыхъ майнерѣвъ, котрыбъ въ своимъ часѣ могли вы-копати замовлене вугля, 1000 робѣтничѣмъ трафилась та подвѣшка.

— Конвенція робѣтничѣ, яка водбула ся дня 27. Се-птембра въ Чикаго, о чомъ мы вспоминали въ 41 числѣ „Свободы“ выдаеь бути дуже важною въ политичномъ розвою американского ро-бѣтництва. Важна для того, бо тамъ уложено програму,

въ котрой высказаніи бажа-ня и вымоги робѣтничѣвъ, яко особливо, головной части суспѣльности, яко класы. Позаякъ зновъ на той кон-венціи було 200 представи-телѣвъ различныхъ органи-зацій робѣтничѣхъ, для того треба уважати ту програму — програмою цѣлой класы робѣтничѣхъ американской.

— Въ резолюціи принятой на той конвенціи жадають робѣтничѣ:

1) Знесенія закона, послѣ котрого банки могутъ вы-давати грошѣ (банкноты):

2) Установленія и выда-ванія певного сталого гроша мѣжъ самымъ правитель-ствомъ и запродажѣнныи почто-выми касѣ шадничѣхъ.

3) Удержавленія вѣсѣхъ средствъ коммуникаціи и про-мыслу, котры стоятъ теперь подѣ контролю монополѣв-тростѣвъ.

4) Запродажѣнныи дохо-дого и наслѣдственного по-датку, щобъ въ той способѣ перешкодити громажденю богатствъ въ однихъ рукахъ.

5) Запродажѣнныи 8 годи-ного дня праці и знесенія праці малыхъ дѣтей по фа-брикахъ.

6) Знесенія „Injunction“ въ той способѣ, щобъ судѣи могли бути усунены наро-домъ.

7) Свободы слова и прасы и богато иншихъ улегшенъ для класы робѣтничѣхъ.

Уважаемо Русины — ро-бѣтничѣ, що будучность, панованія належить до робѣт-ничѣвъ. Такъ мусить бути! Але треба зновъ намъ ста-рати ся користати зъ тои разумной организаціи тепе-рѣшной, яка по тяжкихъ ударахъ теперъ замѣтна мѣжъ американскими робѣтничѣмъ.

СМѢХЪ И ПРАВДА.

Жѣнка: — Куды ты такъ по ночи волочишь ся, ад-же-жъ вѣсѣ салюны по-замыканы?

Чоловѣкъ: — Певно, що позамыканы, бо якъ бы были поотвѣрѣны то бувъ-бымъ такъ скоро прийшовъ до хаты.

Учитель: — Скажи менѣ дитино, що стане ся зъ та-кими чоловѣкомъ, котрый не стараеть ся о спасеніе сво-ей души, а лишь о тѣло?

Ученикъ: — Такий чо-ловѣкъ поветѣе.

ГДЕ ЕСТЬ?

Хто бы знавъ адресу Михаила Ардана, ро-домъ зъ Полянъ мысѣв-скихъ, повѣту короснян-ского, звольте ласкаво по-вѣдомити о томъ подписа-ного.

Rev. John Ardan
225 Warren Str.
JPRSEY CITY, N. J.

THOMAS A. ULACKAS &
JOSEPH RAYTKIEWICZ
436 Cherry str.
SHENANDOAN PA.

Гей темперамсы, чѣтайте! Кто зъ васъ хоче достати доброго темперу и вайсе-бѣр-у въ бутелькахъ най-зай-де до гуртовного склада Т. Улячка и п. Райткевича а певно не пожалуе. Ану попробуйте!

John Hopta

(ИВАНЪ ГОПТА)
124 Franklin str.
SHAMOKIN, PA.

Хто хоче закурити доб-рого сигара, най зайде до Ивана Гопты, а тамъ може достати найлѣпшій сигары, бо робить ихъ жѣнка Гопты. П. салюнистамъ поручаю также И. Гопту. Зайдѣтъ, попробуйте!

William D. Chmielewski,
231 E. Centre str.
SHENANDOAN, PA.

Панове салюнисты зъ Ше-надоръ и вѣсѣ, що хочете на-бути для себе виски, пива темперу въ болѣшой скѣль-кости, зайдѣтъ до В. Хмѣ-льовского и замовляйте на-питки у него. — Най не зарабатують зъ васъ чужий, дайте заробити своему, божѣ Хмѣльовскій честный и спра-ведливый чоловѣкъ — „Сво-боду“ пренумеруе.
Купуйте у него!

Dr. John Szlupas

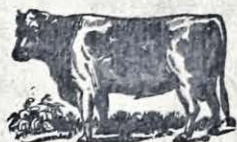
421 Penn. Ave.
SCRANTON, PA.

Знаменитый лѣкаръ. Долготѣна прак-тика дала ему способиѣ стати добрымъ лѣкаремъ. Лѣчать успѣшно всякого рода хоробы. Мае также свою власну аптеку, въ котрой виробляють ся дуже добры и поможныи лѣкарства.

Розмовитъ ся по руски, литевски, по польски и по англійски. — На цѣлой око-лицѣ знаютъ добре Шлю-паса!

Руска butcheria.

— RUSSIAN MEAT MARKET —
OLYPHANT, PA.
КУЗЬМА СВАЛА.

Гей руский господинѣ, чи не перестанете вы вже разъ купувати у чужихъ? Та по-що тятати ся за чужими, коли у своего Русина такъ само всего достати можна. А отъ погляньте! Тажъ въ Олифантѣ есть вашъ руский butcher Кузьма Свала. Мае вѣсѣ свѣже, добре, тане мясо всякого рода. Розво-зятъ въ часѣ и пунктуально. Ану-жъ зайдѣтъ до него и попробуйте водъ него ку-повати мясо, а певно не пожалуете!

HENRY FREY

PHOTOGRAPHER
421 Lackawanna Ave.
Scranton, Pa.

Хочетъ мати красну фотографію, гѣр-ный портретъ, зайдѣтъ до того фотографа. Нерташъ зѣ слабую зайдѣтъ зъ жѣнкою до него, дай ся аднати, а будешъ мавъ на цѣле жите памятку. Матнѣ ладну дитин-ку дай фотографовати у него, а будешъ мата красныи образъ, есть у Васъ брат-ство, най зайде до того фотографа, а вѣсѣ Вамъ зробить фотографіи и портреты, якъ хочете. — У него рѣшпорѣднѣ фотографіи и портреты можна замовити и то нѣ дуже умѣркованой цѣнѣ. — За работу гарантуе.

T. TALPASZ

ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ
РУССКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ
— И —
ГОТЕЛЬНИЧІЙ.

246 Pearl Str.
Shamokin, Pa.
Недалека рускои плебаніи.

Добрый вечеръ дружѣ мой!
— Добрый вечеръ, свате!
А куда такъ спѣшите?
— До Талпаша, брата!
— Что за Талпашъ? Звѣдѣи вы?
— Та-жъ крамъ нашъ милый
— У него вѣсѣ Русины
— Подѣрѣзываютъ сиды...
— Что за брѣндѣзъ и нѣдо тамъ!
— Обходитъ ся файло!
— Обслуже васъ братамъ!
— Только надѣвѣ чайно!

M. ROTHSCILD,
642 E. Sunbury St.
ШАМОКИНЪ, ПА.

Великій складъ всякого рода убранный, для старшихъ и для дѣтей. Капелюхы, шапки и всякій другій рѣчи того рода въ пайлѣп-шомъ гатунку, въ низкихъ цѣнахъ.

Вѣсѣмъ, котры бы мали замѣръ поселити ся на фармахъ въ Канадѣ, подаю до вѣдомости, що сен осени вже за-пѣсно сюда выбирати ся. За два мѣсяцѣ вже буде зима, а холо-вѣкъ нѣмъ бы сюда приѣхавъ, закимъ бы выбравъ фарму — не буде мавъ часу хаты поставити и сѣбя накомити для худобы. Найлѣпше буде выбра-ти ся до Канады съ початкомъ май въ слѣдующомъ роцѣ. — Если-бъ хто хотѣлъ близше що дознати ся, най чапните до мене:

Rev. Nestor Dmytrow
466. Ross Ave.
WINNIPEG — MANITOBA — CANADA.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧІЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ld
— ВЪ —
Shamokin, Pa.
327 Shamokin st.

Наибольшій руский компаніичный сторъ въ Аме-рицѣ. Заложеныи еще въ роцѣ 1889, а теперъ побольшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый домъ великій, красныи, котрый компанія ку-пила 1896 року за \$18,000 показуе, що може ком-танічна работа. — Вѣсѣ ро-зумныи Русины належать до тои компаніи, купуютъ зѣ своего власно-го стору значить, спомогають самихъ себе. — Мѣсячною обертае сторъ сумою \$2000. Зарядае нимъ:

Теодоръ Федько

АНТОНІЙ ОНУЩАКЪ.
214 W. Lloyd, Str.
— SHENANDOAN, PA. —
* Руский гетель. *

Чи вы вже люди не пе-рестанете ходити по чужихъ готеляхъ и спомогати своимъ пенгамъ другій народности? Та по що шукати чужихъ богѣвъ! — Дивѣтъ добре по Шенандорѣ, а певно знай-дете своего чоловѣка, въ ко-трого и вино и виска и пиво и темперу и другій добрыи и все свѣжій напитки, а услуга чемна, бо все-жъ то у Ру-сина. А ще який то Русинъ? Кождый его дуже добре знае. Та-жъ то Антоній Онушакъ. Ну и якъ-же не зайдете до него? — Грѣхъ бы бувъ смертельный якъ бы вы Ру-сины въ Шенандорѣ омнѣ-ли того щирою Русина.

РА 84

ОДИНОКІЙ РУССКІЙ
ГОТЕЛЬ
Д. Геренчакъ и Ф. Михаль-ского.
въ Jersey City, N. J.
38 Green Str.

Кождый Русинъ идущій зъ краю, чи до краю, або мащій яку небуудъ потребу въ Нью Йорку, чи околннѣ, повиненъ всту-пити до того готеля, бо: Тутъ достане найздоровѣшій и найтанний напитки вся-кого рода.

Достане ноцлѣтъ танныи, чистенький и безпечный. Понеже зъ того готеля лишь пару кро-ковъ до пенсильваніеского, літавского и центрельского дѣла, а также дѣла звѣдѣи стрѣлки розходять ся по цѣлымъ мѣстахъ и околннѣ, якъ Newark, Bayonne и т. д. Феры до Нью Йорку и Брук-лина также подѣ носомъ. Въ томъ готелю порядѣтъ вамъ безъ-платно, де тапу шифарту купити, а если не знаете, то запродавать вѣсѣхот-но на дѣло, або на шифу, та загатѣ да-дуть всяку добру раду.

Въ готелю томъ е также прекрасна галля на мѣтннги, забавы и весѣлья.

H. FEINBERG

ЗЕГАРМІСТРЪ и ЮВІЛЕ
Мае свой великій скл-адъ въ рускомъ домѣ, колъ руского стору на Shamokin Str. въ ШАМОКИНѣ, ПА

Направ. зегарк. д. добрейта. Мае на с-дѣ велик-гарковъ. з-тыхъ п-ныхъ и с-

РУСКА ГРОСЕН-Нашъ чоловѣкъ чест-порядный
Яковъ Гамбал
въ OLYPHANT, PA. на Str. мае сторъ. Достане него все потрібне до ж-а все свѣже, добре и де-ве. Вѣсѣды вже люди аро-мѣли, що треба у е-брати, а не пейсатыхъ бѣ-бѣвъ спомогати.

Steam Laundry

Мае сорочки, ковы, кп, маншеты и другій рѣ до ираня, то занесѣтъ Mt. Carmel Steam Laundry. Вѣсѣ сорочки 10 цнт., въ ковырица 2 цнт., водъ и пѣтовѣ 4 цнт. — Офѣсъ есть за Righeter's-овъ шторѣмъ зѣ-заду.

Если хто потребуе и кепичи на весѣлья або хороны може достати дуже низкой цѣнѣ у:

Robertsons Liver
West 2-nd Str.
Mt. Carmel.

переходъ на православіе.

(Дальше).

ложивъ-сь спати, въспати не могъ. Все майдали по головѣ Свѣтлѣ Аляска а зъ тымъ розѣтѣ мрѣи, котри впрова-и мене майже въ горячи-и нетерпѣливостѣ. Въ та-же-жъ станѣ ледвомъ-ся рана. Коли толь-ий лучъ сонца за-ули до мого вѣкна, я бувъ на ногахъ; ско-ко поздравъ ся, поспѣ-и поповъ до церкви, аючи товариша еще спя-

до церкви заставъ-мъ людей тожъ и пытаю: О котрой годниѣ за-Богослужене?

Отъ такъ гдесъ по се-

гланувъ на годниникъ о 1/2 тожъ и назадъ вер-мъ ся на квартиру и вивъ-мъ мого товарища. уло 1/2 г. акурать якъ выйшли зъ напой ква-л. Въ церкви Богослу-е толькѣ, что зачалось. и зномъ переѣхавъ ся по-жъ людей и ставъ на са-мъ передъ коло крилоса, а мною стоявъ мой това-ишъ. — Я выводивъ голо-омъ якъ могъ, щобъ ли-чень приподобати ся его лео., що власне не ушло о уваги. На Службѣ бо-ий мавъ проповѣдь о. про-р. на тематъ „о спасені-

ши“, що лишъ той може ути спасенимъ, котрий вы-нае одиноку п правдиву-ру православію — а по-айше „обругалъ“ папу и алакутскихъ священниковъ-самыхъ „калакутовъ“, на-ываючи ихъ „раскольни-камъ“ и такихъ то власне-то неба не пускають. Не-наю, чи его хто розумѣвъ, о говорить такимъ „язы-

ицѣмъ“ правдоподобно еще-иришмъ якъ „Р. А. В.“-ише. Я заледви, що его-зумѣвъ, а що-жъ доперва-йбѣдний „калакутъ“, чижъ-огъ его розумѣти? коли-онъ такой мовы нѣгде вѣ-толи не чувъ. — Кенець-

о-цѣмъ, казавъ по служ-ѣ лишпи ся „калакутамъ“ церкви, котри прийшли зъ якогось тамъ плѣзу, якъ не мылюсь, то певно зъ Ма-иной Сити шукати матери-церкви. — По Службѣ бо-кой лишпились наши бѣднѣй „калакуты“ а було ихъ щось-коло 30 чоловіка. — Поз-ѣше я довѣдавъ ся вѣдь-ого зъ нашихъ „калаку-овъ“, що тамъ якийсь не-асливый попина учить ихъ-къ мають говорити до е-ископа, каже: Щобyste-ичъ больше до епископа-и говорили якъ лишъ: мы-рийшли шукати спасенія-души и своей рѣдной ма-гери церкви. Хотѣбы епис-копъ, що хотѣвъ говорить, то вы лишъ кажѣть: шу-каемъ спасенія души и матери-церкви. — Заразъ, якъ кажу, по Службѣ ли-пились наши калакуты. — Епископъ насампередъ об-яснивъ проповѣдь прото-еря а потѣмъ запытавъ:

— Покакомъ дѣлѣ до ме-ня? — Шукаемъ спасенія ду-ши въ нашої рѣдненькой ма-тери церкви! вѣдповѣдають „пришлени“.

— Спасенимъ, щобъ бу-ти, треба дѣлати добрый у-чѣнки, але и учинки безъ-ѣры не спасаютъ, а вѣ-

рити треба въ правдиву веру, а тая вера есть греко пра-вославія, котра спасетъ того-кто въ ню веритъ, есть то-вера, котру самъ Спаситель-и его ученики и апостолы-проповѣдали, есть то най-правдивѣйша вера, котру якъ-самъ Спаситель сказавъ: „ани-врата адова не одолѣють“ такъ мой любеньки; — Ин-ишій вѣри какъ римо-кати-лютеранска, кальвинска пи-ишъ то сууть вѣры шизма-тички а не мы! що насъ такъ-позывають? ето нѣчого! мы-гордились етымъ, бо знаемъ, что мы одинокий и правдивый-вѣрній христовый. Примѣромъ-въ пишхъ шизматичскихъ вѣ-рахъ есть много гумбоковъ, у насъ етого нѣтъ любеньки. Кажуть пишши, что не вѣ-римъ въ Богородицу ани-Символъ вери ани акафистъ-не отправляемъ, ето все ложъ! бачилисте любеньки сами, что не какой разниці нѣтъ! что мы не вѣруемъ въ папу? бо не возможно вѣрити въ-чоловѣка, котрый народъ о-баламучуетъ своею свято-стею и дасть столько гумбо-ковъ народамъ. Мы имѣемъ-св. Синодъ, котрый скла-дасть ся зъ членовъ и етой-нами рѣдять и огѣкуеть ся. Да любеньки. Ето харашо, что вы познаете уже свѣт-ло правды и щите спасенія-души. Але мои любеньки, что такое васъ спонукало-что-сте пришли до меня, чи-може споръ зъ священникомъ-чи по убѣжденію припили-сте?

— Мы... мы... прий... и-туть нашъ „калакутъ“ даль-ше ани рушъ. А не щасли-вый попина ходитъ поза нихъ-и тре то руки то шарпае-себе за червоный носъ, кот-рый соромивъ ся своего па-на, що его ученики вѣдопо-вѣдати добра не умѣють. Въ концѣ удалось му щось-шепнути имъ, що моею ува-и не уйшло! а нарештѣ ка-жуть:

— Мы... мы... шу... шу-каемъ матери церкви — кла-няючись низенько. Ето ха-рашо, ето харашо! хателбы-знати, чи вы згоднѣ жисте-изъ своею священникомъ-чи може посварились и ха-тѣлибъ присоединити ся къ-св. православію дѣлятого? Бо я вамъ зъ горы кажу, что-людей не принимаю, котри-сорять ся зъ своимъ свя-щенникомъ и потому хатѣ-либъ быть православными. Нетѣ! я такихъ не хачу! я-хачу и принимаю людей къ-св. правосл. зъ убѣжденіемъ, бо такой люде, котри сорять-ся зъ своимъ священникомъ-никогда не будутъ ани пра-вославными ани уніятами — По тому скажѣте сорились-чи нѣ?

— Мы шукаемъ матери-церкви. Тутъ, оденъ зъ нихъ-мудрийшій выривавъ ся и ка-же:

— Е, бо прошу Ваше Вы-соке священство намъ на-ша вже надоила, плати и-плати и не може-жъ ся о-платити. А и мы и жалу-вали того и бе жалуетъ, але-мы такой хочемъ нашон-рѣдненькой матероньки цер-кви. Приймѣть насъ, при-ймѣть насъ, просивъ бѣднѣй „калакутъ“ дальше, часы-планний, чоловікъ заледви-выжѣ а мы чули, что Синодъ-будуе церкви, платитъ ксе-нда и дяка, дае все тай-и чогожъ мы намъ не належа-ти до матероньки церковѣ.

— Я васъ не розберу, я-васъ не понимаю, каже е-пископъ. Я сказалъ, что я

принимаю людей зъ убѣж-денія а вы хатѣте, чтобъ-вамъ церкви будувать? кто-вамъ ето гаворилъ?

— Та то намъ....

Тутъ нехотѣчи окомъ ки-нувъ-емъ на попа зъ черво-нымъ носомъ, катрый все-ся еще встыдавъ и зоба-чивъ-емъ якъ до нихъ на-мѣги показувавъ и головою-трясъ якъ бы хотѣвъ сказа-ти: мовѣть! не кажѣть хто-вамъ казавъ... А сей часъ-глянувъ-емъ и на протоеря, котрый такожъ дивно ди-вивъ ся на „пришлени“ и боро-довѣтъ трясъ. Подумавъ-я сей часъ собѣ: О Боже! якій то нещасливый той на-родъ, бѣдчачиско не знае, что-мае робити: оденъ му гово-ритъ такъ, другій такъ, а-кождый противно и тымъ-способомъ толькѣ народъ-глупать, щобъ ссати зъ него-кровищу. Я ажъ затрясъ ся-зъ того, щомъ такъ помы-сливъ, бо мѣ боявъ ся, щобъ-кто изъ моихъ будучихъ-хлѣбодавцѣвъ не вычитавъ-моей гадки, але слухаю далѣ:

Епископъ зновъ пытае: — кто вамъ ето говорилъ, кто?

— Та то прошу, намъ ка-зали иншій такъ — вѣдопо-вѣдають бѣдчачиско а твари-ихъ якось выглядали дивно-и глупо, поглядаючи то на-попа зъ червонымъ носомъ-то на протоер.

— Въ концѣ епископъ ка-же, отже-жъ вы хатѣлибъ-присоединити ся къ св. пра-вославію. Харашо! зайдѣте-сей часъ по выходѣ церкви-до мене я розсмотрю лучше.

— И поблагословивши на-родъ, выходявъ зъ церкви. Я теперь зачавъ сильно кри-чати разсѣвъ зъ поцѣми „пѣ-подаетъ деснота, пѣ подаетъ деснота“. — Коли я вже бувъ-на дворѣ зобачивъ-емъ, что-одна купка людей пошла-зъ епископомъ а друга сто-яла коло церкви а помѣжъ-ними и попъ зъ горше чер-вонымъ носомъ, бо имъ, щось-завзято толкувавъ. Прихо-джу я блише и пригляда-юсь, что то за люде? А, то-нашій „калакутъ“ стоять. Я отже-жъ мѣшаюсь теперь-мѣжъ нихъ, цѣкавый знати, что-говорять теперь по не-пытѣ И отъ, что чуо?

— На щосте говорили еписко-попови, що вѣтъ церкви бу-дуе, вѣтъ ся тымъ не зани-мае лемъ мы самі, а и е-пископы часами де що по-магае, а о томъ епископови-не тра було говориви, бо-вѣтъ самъ знае чого его о-вечки потребують, — те-перь якъ пойдете до его-преосв. то памятайте, что-говорити маєте, щобыте-зновъ, что будъ не сказали. Кажѣть толькѣ то: Мы хо-чемъ присоединити ся къ св. православію и хочемъ бути-подъ вашимъ покровомъ Ва-ше преосвященство, мы зъ-добрѣй волѣ присоединяемъ-ся. Застановляйте ся добре, что-маєте говорити а о томъ-непоминайте владыцѣ, что-вы зъ своимъ священникомъ-въ незгодѣ жисте, бо епис-копъ того не любитъ. — Памятайте добре о томъ, щомъ вамъ казавъ. А те-перь до епископа и залаго-дѣмъ вашу справу еще пе-редъ обѣдомъ. Ходѣмъ....

(Дальше буде).

За „Свободу“ належить ся-заплатити!

J. LIACHOWICZ

(I. Ляховичъ)

425 Shamokin st.
ШАМОКИНЪ, ПА.Польско-литовскій zegar-
мистръ и ювелиръ

Всякій папавъ зе-гарковъ выконуе то-чно, танько и въ корот-комъ часѣ и за напра-ву гварантуе. — Маа-на складѣ великій ви-бѣръ вигарбѣвъ золо-тыхъ и сѣребныхъ по дешевой цѣнѣ, и за-доброту кожного вигарка гварантуе.

Обручки слюби, якъ хто купуе достаетъ въ подарунокъ гарный будѣкъ.

Стѣнный zegary дае на-выплатѣ.

Юліанъ Копыстьянскій

(JULIAN KOPYSZCANSKI)

420 W. Pine st.

ШАМОКИНЪ, ПА.

Перворядный салонъ рус-кій. — Найлучшій напитокъ-можно ту достати, якъ: пи-во на шклянки и бутельки, вина розматого гатунку, горѣвки досконалы, цигара-дуже добры.

Спѣшѣть Братя Русины-до своего братчика Юлька.

O. Murdza & Bro's

46. Second st.

MT. CARMEL, PA.

O. МУРДЗА и БРАТЪ.

Сторъ заосмотреный въ-найльпшій товары, спрова-джованъ впростъ зъ найпер-шихъ складѣвъ. — Майже-всѣхъ Русинѣвъ въ Mt. Car-mel заосматрѣе въ живност-ти. Продае такожъ одяги-майнерскіе и посылаетъ грошѣ-до старого краю танько, то-чно, скоро и беспечно.

Свой до своего — а до чужого не ихай-ся. Жидѣвъ оминяйте зъ далека!

Гавриэль Малинякъ

Гуртовный складъ

(Wholesale)

20 Market st.

ШАМОКИНЪ, ПА.

Мае завсѣгды на скла-дѣ свѣже добре пиво въ-великихъ и малыхъ бочѣв-кахъ зъ наилучшихъ брова-ровъ, горѣвки (whiskey) и-лѣкеры найльпшого гатунку

Братя! замовляйте у сво-го!

РЕСТАВРАЦІЯ и КА- ВЪРНЯ.

* TROMETTERS' *

(Тромейтеръ)

Cor. Rock & Sunbury str.

ШАМОКИНЪ, ПА.

напротивъ National Bank.

Свѣдѣня, Обѣды, Вечери.

Въ кождѣмъ часѣ можна-достати такъ горячій якъ и-зимній перекуски. Потравы-прилагодженъ на европей-скій способъ, дуже смачно.

Услуга пыльна и солидна.

Особнякъ для родинъ.

— Найлучшій вина, пива, лѣкеры, вѣски и всѣ можливый-напитки. Цѣна дуже мала.

Препоручае ся всѣмъ сю-реставрацію, а передовсѣмъ-призвѣднимъ.

Пшучий сей адвертай-сментъ ручитъ за Тромей-тера.

Иванъ Глова.

JOHN GLOWA

(POSTMASTER)

Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCESIOR.

Всякій потрібный рѣчи до-житя, якъ такожъ-убраня майнерскіе и звычайный можна купити.

Посылаетъ такожъ грошѣ до-всѣхъ частой-свѣта, скоро, танько и беспечно.

Продае піфкарты.

Не вѣдь нынѣ вже-знають люде солидного-предѣдателя „Союза“.

LAUER BREWING CO.

въ READING, PA

ЗАЛОЖЕННЫЙ 1866 року. — Вырабляетъ-25.000 бочѣвъ мѣсячно.

Пиво одного зъ наибольшихъ броварѣвъ-въ Pennsylvania „LAUER BREWING CO.“ есть-вольне вѣдь всякихъ примѣшѣвъ, и для того-есть найздоровѣшимъ. Завсѣгды одною и тою-самонъ доброты и пріємного смаку и есть-споряджане подѣ зарядомъ одного зъ найздоб-нѣйшихъ и досвѣдченыхъ пивоварѣвъ.

Вырабляетъ въ найльпшомъ гатунку Porter and Lager Beer, Stock Ale, Old Brown Stout and Porter in Vaults.

Сальонѣты и приватный родины повинны-замавляти пиво лишень въ броварѣ:

LAUER BREWING CO.
READING, PA.

Хто хоче справити яку-сѣбѣру до-свои церкви-нехай ся зверне до пайсолѣднійшого-и найльпшого

Руского товариства для-вырову и торговлѣ-ризь церковныхъ въ Самборѣ.

ТОВАРИСТВО СЕ МАЕ У СЕБѢ НА-СКЛАДѢ:

наплечники, стихары, поясы, обруссы, пли-тоны, фелоны, епитрахиль, образы, пла-щаницѣ, чаши, лѣктары, хресты, хоругвы, книги церковны и взагалѣ всякій рѣчи-потрѣбный до ужитку церковного.

ЯКЪ НАЙДЕШЕВШИ ЦѢНЫ.

При замовленяхъ на-больше якъ 100 злр.-а. в. вѣдповѣдний-опуесть (рабать).

Всѣ рѣчи выконченый-стисло подѣла припи-сѣвъ гр. кат. обряду. Товаръ приходитъ-на мѣсце призначенія найдалѣше за мѣ-сяцъ вѣдь часу замовленія.

Товаръ высылаетъ лишъ за-поперед-нымъ присланемъ належитости, або за-послѣлатою (C. O. D.).

Адресуйте такъ:

„Товариство для-вырову и торговлѣ-ризь церковныхъ“ въ Самборѣ,
AUSTRIA, GALICIA.

Одинока руска бучерня-на цѣлѣ мѣсто на-Second str. на про-тивѣ друкарнѣ-„Свободы“

Ю. Щипчика и Г. Троха-новского.
въ Mt. Carmel, Pa

Въ кождѣй хвилѣ свѣже-мясо всякого рода. И волове-и теляче и вепрове. Ану-газдынь не волочѣтъ ся по-чужихъ — маєте своихъ!

Въ кождѣй хвилѣ свѣже-мясо всякого рода. И волове-и теляче и вепрове. Ану-газдынь не волочѣтъ ся по-чужихъ — маєте своихъ!

Въ кождѣй хвилѣ свѣже-мясо всякого рода. И волове-и теляче и вепрове. Ану-газдынь не волочѣтъ ся по-чужихъ — маєте своихъ!

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ

ШТОРЪ

въ

ОЛИФАНТЪ ПА

ГЕОРГІЯ ХИЛЯКА

Звѣстного руского патриоты.

Есть се наилучше заосмо-тренный зѣ всѣхъ шторѣвъ-во всѣхъ потрібный товары и-всякого рода по якъ най-таньшой цѣнѣ.

Каждый тамошний Русинъ-уважаючи себе правдымъ и-цѣримъ патриотомъ, най-спѣшѣть до своего руского-штору. Особенно нашій га-здынь най йдутъ громадно!

На цѣ Юськовъ, Шмультъ-спомогати? Идѣть до своего.

Читайте и уважайте.

Станъ и огляни всѣ-возы для бучерѣвъ, гресер-никовъ, голсельниковъ (до-розвоженія пива) и розлич-ный другіе, роблений зъ най-льпшого матеріялу и най-льпшой работы.

Головне ковальство!

Спеціально вырабляютъ-ся желѣзныя плиты, и обго-родженія надгробниковъ.

J. B. Zimmerman

Cor. Independence and
Market str.

SHAMOKIN, PA.

R. H. Morgan

23 North Main Str.

SHENANDOAH, Pa.

Вырабляетъ фаны, пасы, шапки и вѣдзники для-Братствъ. Пишѣть по-цѣн-ники и по пробу.

Dr. F. J. Meek

Д-ръ. МИКОЛАЙЧИКЪ

Cor. Shamokin and Chesnut str.

Одинокий лѣкаръ, славящийся-на цѣлѣ мѣсто. Лѣчитъ-вся-кий хоробы совѣстно и въ-короткомъ часѣ. Особливо пе-зрѣванный лѣкаръ въ спра-вахъ положившихъ.. Гово-ритъ по-англійски, по-руски-и по-польски. Горячо пору-чаемо сего знаменитого док-тора, нашимъ Русинамъ.

J. BOBKOWSKI

ПРЕДПРИЕМЦЯ ПОХО-

РОНѢВЪ.

Вынамае такожъ-коричи на пог-роны, хрестины и весѣла по-дуже-шпакныхъ цѣнахъ.

300

PEARL and MULBERRY st
SHAMOKIN PA.

Удавайте ся въ-потребѣ до-него.

СВОЙ ДО СВОГО!

Ефремъ Лучковецъ

E. INDEPENDENCE near VINE STR.

въ Шамокінъ, Па.

— РУСКІЙ ГОТЕЛЬ. —

Чпстеный тамъ готель зѣ-всякими выгодами. Пиво, вино, віска, темперъ и другіе-напоѣ все свѣжій и най-льпшого гатунку. Услуга-чемна и солидна. Склянки-великій и малій посѣла-ио-добы.

Люде! Вже часъ покинути-чужихъ, а пора вже себе-сво-ихъ подпомогати.

Учѣте ся, братя мои!

Думайте читайте.

И чужому научайтесь,

И своего не-курайтесь!

Т. Шевченко.

Всюды нѣвечить ся правда,
Всюды нанусъ-брехня,

Въ-вашихъ лишъ-серцяхъ, о-братя,
Най-не-повстане-иона!

Ив. Франко.